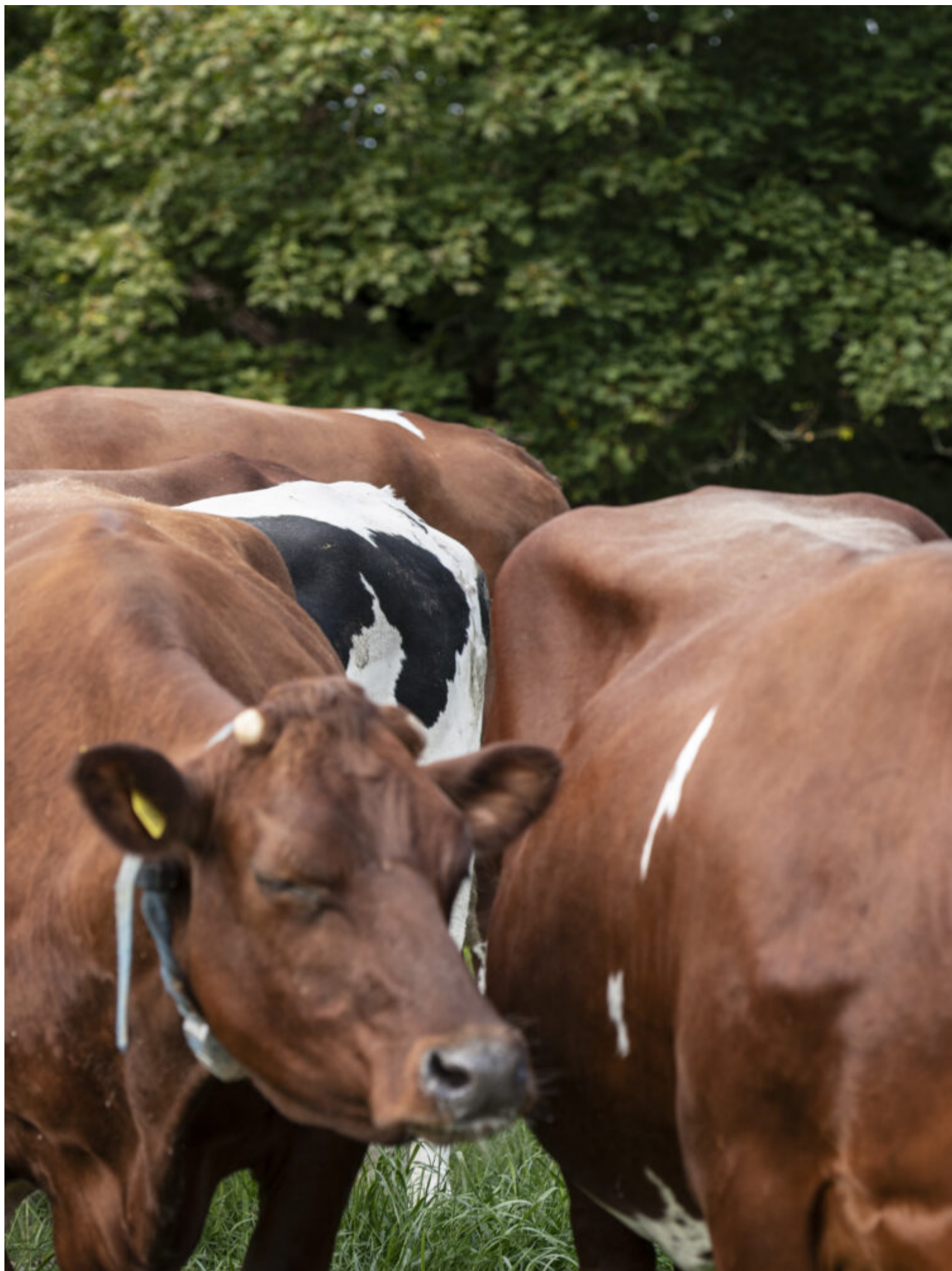

Artikler

Dyrevelferd storfe

Alle som jobber med storfe må følge et regelverk som stiller konkrete krav til hvordan dyra skal ha det.

Dette stiller blant annet krav til hvordan fjøs skal utformes, krav til beite og hvordan dyra skal stelles og håndteres. Bonden er ansvarlig for å sikre at regelverkskravene på gården blir fulgt opp.

Dyrevelferdsprogrammet er viktig for å dokumentere dette. Dersom ikke bonden leverer på kravene i dyrevelferdsprogrammet får ikke bonden levere til Gilde sin varestrøm.

Norsk storfekjøtt fra Gilde produseres på to måter: Gjennom melkeproduksjon og såkalt ammekuproduksjon. Driftsopplegg varierer mellom disse, men reglene vi har for dyrevelferd i Norge og i Gilde sikrer gode forhold for begge driftsmåter.

Melkekuproduksjon

Med melkekuproduksjon menes at dette er en rase som egner seg svært bra til både melkeproduksjon og godt kjøtt, og det er rasen Norsk Rødt Fe som dominerer. 70 prosent av storfekjøttet vårt kommer fra melkekyr.

Ammekuproduksjon

30 prosent av storfekjøttet vårt kommer fra ammekyr. Dette er kyr som ikke benyttes i melkeproduksjon. De vanligste rasene er Charolais, Simmental, Aberdeen Angus, Hereford og Limousin. De går ofte under fellesbetegnelsen kjøttfe.

Visste du at?

Norge har den mest klimavennlige kua i verden, på grunn av kombikua som kan produsere både mye melk og godt kjøtt.

Les mer ku og klima og det større bærekraftperspektivet [her](#).

Dyrevelferd på gården

Mosjonerer og har helsekort

Mens de aller fleste storfe i ammekuproduksjon holdes i løsdriftssystemer, det vil si at de kan gå fritt rundt, skjer melkeproduksjon både i løsdriftsfjøs og i båsfjøs.

Løsdriftsfjøs gir kyrne plass til fri bevegelse, og gode liggeplasser. Båsfjøs gir kyrne begrensede muligheter til å bevege seg fritt og velge andre kyr de vil ha kontakt med. I 2004 ble det bestemt at storfe skal holdes i løsdrift, men at båsfjøs bygget før 2004 kan brukes frem til 2034. Grunnen til at omleggingsperioden går over flere år, er at det er ressurskrevende og kostbart å legge om både drift og fjøs. Samtidig stimuleres det til å legge om så fort som mulig. I dag holdes om lag 65 % av alle storfe i løsdriftsfjøs .

Beite

Storfe er drøvtyggere. Det betyr at de kan utnytte gress som mat. I Norge har vi store gressarealer som vi ved hjelp av storfe, og andre drøvtyggere, får brukt til matproduksjon. En stor del av fôret til storfe består derfor av gress. Det er et krav at storfe i løsdrift skal være på beite minst 8 uker i løpet av sommerhalvåret, mens storfe i båsfjøs skal være på beite i minimum 16 uker. De fleste er ute i en lengre periode enn minimumskravet. Ettersom storfe er sosiale og lever i flokk, gjerne på 20-30 dyr, er kravene for [beite viktig for dyrevelferden](#).

Ku og kalv

En ammeku får i gjennomsnitt tre til fire kalver. Kalvingen skjer i hovedsak fra januar til mars, og kalven går sammen med mora i rundt åtte måneder.

Det er annerledes ved melkeku. De får vanligvis kalv en gang i året.

Når kalven blir født, går den gjerne sammen med moren sin i 0-3 dager før de skilles fra hverandre. Stress ved adskillelse øker med tiden de er sammen, og dette er en av grunnene til at de skilles så kort etter kalvingen.

De første dagene etter at de er født holdes kalvene til melkekyrne i en kalveboks. Her skal de ha myk liggeplass med tett gulv. Når kalven er 1 uke eller eldre flyttes den over i en fellesbinge med andre kalver.

Det forskes i dag på å tilpasse samværet mellom ku og kalv slik at de kan tilbringe mer tid sammen

Helse og antibiotika bruk

Alle kyr har også sitt eget helsekort. Der dokumenteres all viktig informasjon om helse og medisinbruk.

Norge er blant landene som ligger lavest i verden når det gjelder antibiotikabruk. Norsk storfe får ikke antibiotika for å forebygge sykdommer; bruk av hormonelle vekstfremmende legemidler til matproduserende dyr er også forbudt brukt i Norge. Vi mener at dette er viktig for å støtte opp under at utfordringer knyttet til dyrehelse og dyrevelferd løses gjennom forbyggende arbeide, fremfor bruk av behandling med legemidler.

Kua skal være med i et Dyrevelferdsprogram

Dyrevelferdsprogrammet for storfe startet opp i 2022. Fra 1. januar 2022 til 1. mai 2023 skal alle storfebesetninger med mer enn 10 dyr innrulleres i et bransjebasert dyrevelferdsprogram. Hele storfenæringa står bak programmet, og vi mener at dette er et viktig verktøy for at bonden kan jobbe med å utvikle dyrevelferden i egen besetning.

Dyrevelferdsprogrammet tar utgangspunkt i regelverket og skal dokumentere status og regelverksetterlevelse, samt ivareta og forbedre dyrevelferd og dyrehelse i norske storfebesetninger.

Det er fire hovedområder i programmet:

- Adferd og oppstalling
- Fôring og helse
- Rutiner
- Smittevern

I programmet er det krav om det skal inngås avtale med veterinær om besøk i besetningen. Under besøket skal veterinæren gå gjennom hele storfebesetningen sammen med bonden, og spørsmål om utvalgte velferdsindikatorer skal besvares og dokumenteres i et samarbeid mellom veterinær og bonde. Eksempler på slike dyrebaserte indikatorer er renhet, hold og halthet. Veterinær og bonde vil i samarbeid finne forbedringsområder. Det skal gjennomføres veterinærbesøk med gjennomgang i besetningen hver 16. måned.

På lik linje med at vi arbeider etter krav og regler, kompetanseheving og utvikling hos bonden, har vi også omfattende dyrevelferdsarbeid langs hele verdikjeden, eks ifm. transport og på slakteriene. Les mer om vårt og Norturas dyrevelferdsarbeid [her](#).

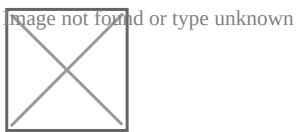
Les mer om

Artikkel

Dyrevelferd gris

Alle som jobber med gris må følge et regelverk som stiller konkrete krav til hvordan grisen skal ha det.

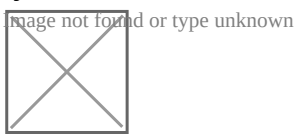
[Les mer](#)

Artikkel

Dyrevelferd sau og lam

Alle som jobber med småfe må følge et regelverk som stiller konkrete krav til hvordan dyra skal ha det.

[Les mer](#)

Artikkel

Hvordan jobber Gilde med dyrevelferd?

Når vi mennesker tar ansvar for dyr, er det vårt ansvar å sørge for at de har det bra. Hva gjør vi for å sikre at dyrevelferden hos våre produsenter er i henhold til det som forventes? Og hvordan...

Image not found or type unknown

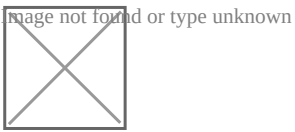
[Les mer](#)

Artikkel

Prosjekt griseløftet

Griseløftet – utvikling og dokumentasjon av velferdsfremmende tiltak for slaktegris

[Les mer](#)